

Erişkin Febril Nötropenik Hastalardan İzole Edilen Etkenler ve Antimikrobiklere Duyarlılıkları

B. Mutlu¹, A. Hacıhanefioğlu², S. Aksoy¹, E. Gürel¹, D. Dündar³

¹ Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Klinik Bakterioloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Kocaeli

² Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Hematoloji Bilim Dalı, Kocaeli

³ Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Klinik Mikrobiyoloji ve Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Kocaeli

Amaç: Nötropenik hastalarda febril atakların en sık nedeni enfeksiyonlardır. Febril nötropenik bir hastada kültür için gerekli örnekler alındıktan sonra en kısa sürede empirik antibiyotik tedavisi uygulamanın mortaliteyi azalttığı gösterilmiştir. Her hastanenin nötropenik hastalarda gelişen enfeksiyon etkenlerini ve bu etkenlerin antibiyotik duyarlılıklarını belirlemesi empirik tedaviye yol gösterici olabilir. Bu çalışmada hastanemizde izlenen febril nötropenik hastalardan soyutlanan mikroorganizmaların ve antimikrobiyal direnç durumlarının belirlenmesi amaçlandı.

Yöntem: Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Hematoloji Kliniği'nde yatırılarak incelenen 82 hastanın 104 febril atağı sırasında alınan değişik örneklerin kültür sonuçları değerlendirildi. Hastaların kan kültürleri için Bactec® yarı otomatik kan kültürü sistemi, bakteri identifikasyonu ve antibiyogramı için VITEC 2® (bioMérieux, Fransa) otomatik sistemi kullanıldı, gerektiğinde klasik yöntemlere başvuruldu. Hastalara ait klinik örnekler, enfeksiyon bölgeleri ve diğer bilgiler kaydedildi.

Bulgular: Ocak-Aralık 2007 tarihleri arasında febril nötropeni gelişen 82 erişkin hastanın 29 (%35)'ü kadındı ve 58 (%70)'inin hematolojik malignitesi vardı. İzlenen 82 hastada gelişen 104 febril nötropeni atağının 80 (%77)'inde enfeksiyon yeri belirlenemezken, 16 (%15)'sında pnömoni, üçünde selülit, ikisinde üst solunum yolu enfeksiyonu, birinde apse, birinde enterit, birinde idrar yolu enfeksiyonu saptandı. Febril nötropeni atakları sırasında hastaların mutlak nötrofil sayıları şu şekilde idi; 70 (%67)'inde $< 100/\text{mm}^3$, 25 (%24)'inde $100-500/\text{mm}^3$ ve 9 (%9)'unda $> 500/\text{mm}^3$ teydi. Bu hastalardan alınan 494 kültürden 52 (%11)'sinde anlamlı üreme saptandı. Üremelerin 43'ü kan, ikisi idrar, ikisi alt solunum yolu örneklerine aitti. Üreyen enfeksiyon etkenlerinin 25 (%48)'i gram-pozitif, 11 (%21)'i gram-negatif, 16 (%30)'sı *Candida* türleriydi. Etken bakterilerin antibiyotiklere duyarlılıkları incelendi.

Sonuç: Febril nötropenik hastalardan alınan kültür örneklerinde üremeler en sık kan kültürlerinde idi. Bir önceki yıla göre gram-pozitif bakteri üremelerinin en sık olarak devam ettiği, gram-negatif bakteri üremelerinin azaldığı ancak *Candida* türlerinin üremelerinin arttığı görüldü. Bu sonuçlara göre hastanemizdeki febril nötropenik hastalarda antifungal ilaç seçiminde *Candida* türlerinin duyarlılıklarının göz önüne alınması gerektiği görüldü.